

Circulaire CBFA_2009_18 dd. 8 mei 2009

Beheer van het liquiditeitsrisico

Toepassingsveld:

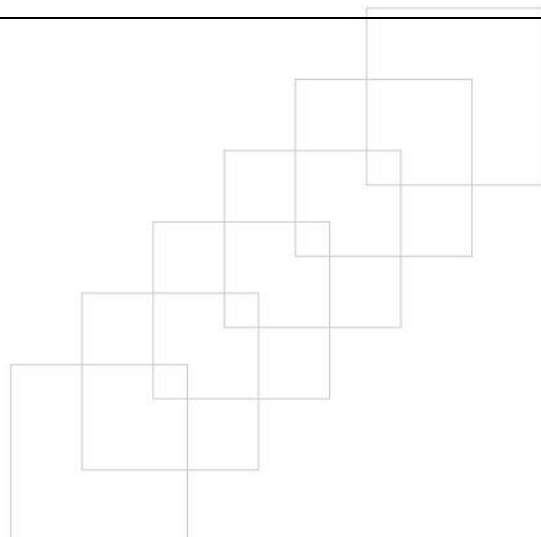
Kredietinstellingen, financiële holdings, vereffeninginstellingen en met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen.

Samenvatting/Doelstelling:

De CBFA heeft haar prudentiële aanpak van het liquiditeitsrisico van kredietinstellingen, financiële holdings, vereffeninginstellingen en met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen doorgelicht naar aanleiding van de recente turbulenties op financiële markten en internationaal overleg tussen toezichhouders hieromtrent. Op basis van deze doorlichting wenst de CBFA haar prudentiële aanpak verder te laten evolueren in het verlengde van de initiatieven die zij samen met NBB sedert 2005 nam met het oog op het aanscherpen van het toezicht op het liquiditeitsbeheer van deze instellingen. Concreet introduceert de CBFA observatieratio's voor de liquiditeitspositie van kredietinstellingen naar Belgisch recht, Belgische bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht, financiële holdings, vereffeninginstellingen en met vereffeninginstellingen gelijkgestelde instellingen. Daarnaast gaat de CBFA over tot een actualisatie van haar kwalitatieve vereisten inzake het beheer van liquiditeitsrisico's op basis van herziene internationale standaarden. Ten slotte zal de CBFA de opvolging van de liquiditeitspositie van kredietinstellingen naar Belgisch recht en financiële holdings intensifiëren door de frequentie van de bestaande liquiditeitsrapportering (rapporteringstabellen 90.31-32-33) vanwege deze instellingen op te voeren tot een maandelijkse rapportering en de rapporteringstermijnen te verkorten.

Structuur:

1. Inleiding en context.
2. Invoering van observatieratio's voor het liquiditeitsrisico van instellingen.
3. Actualisatie van kwalitatieve vereisten inzake beheer van liquiditeit.
4. Intensifiëren van rapportering en verkorten van rapporteringstermijnen.

Mevrouw,
Mijnheer,

1. Inleiding en context.

De CBFA heeft haar prudentiële aanpak van het liquiditeitsrisico van kredietinstellingen, financiële holdings, vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen doorgelicht naar aanleiding van de recente turbulenties op financiële markten en internationaal overleg tussen toezichthouders hieromtrent. Op basis van deze doorlichting wenst de CBFA haar prudentiële aanpak verder te laten evolueren in het verlengde van de initiatieven die zij samen met NBB sedert 2005 nam met het oog op het aanscherpen van het toezicht op het liquiditeitsbeheer van deze instellingen.

2. Invoering van observatieratio's voor het liquiditeitsrisico van instellingen.

Concreet introduceert de CBFA observatieratio's voor de liquiditeitspositie van kredietinstellingen naar Belgisch recht, Belgische bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht, financiële holdings, vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen. Vanuit dit oogpunt beschrijft zij in bijlage CBFA_2009_18-1 bij deze circulaire omstandig de voornaamste van de momenteel door haar intern gebruikte prudentiële liquiditeitsratio's, de « Stress test ratio ». Deze « Stress test ratio » tracht weer te geven in welke mate de liquiditeitspositie van de betrokken instellingen bestand is tegen de impact van welbepaalde uitzonderlijke omstandigheden gedefinieerd in een stress scenario (combinatie van een instellingsgebonden en een algemene liquiditeitscrisis). De door de CBFA reeds intern gehanteerde "Stress test ratio" wordt door de Commissie berekend aan de hand van de liquiditeitsrapportering vanwege de betrokken instellingen (tabellen 90.31 en 90.32). De wijze waarop deze « Stress test ratio » werd gedefinieerd sluit aan bij de « best practices » vastgesteld bij toezichthouders in ons omliggende landen. De CBFA voert de opvolging van de evolutie van met name deze liquiditeitsratio's als observatieratio's op, en dit voor de posities op één week en één maand op zowel vennootschappelijke als geconsolideerde basis. Op basis van het niveau en de evolutie van deze observatieratio's wenst de CBFA tevens over te gaan tot een versterkte dialoog met de instellingen inzake hun liquiditeitspositie. De CBFA zal rapporterende instellingen daartoe desgevraagd van feedback voorzien aangaande het niveau en de evolutie van deze ratio's voor de betrokken instelling. Het hanteren van deze observatieratio's op zowel geconsolideerde als vennootschappelijke basis impliceert dat de CBFA verwacht dat de betrokken instellingen over een acceptabele liquiditeitspositie beschikken, zowel op het niveau van de geconsolideerde instelling als op het vennootschappelijke of territoriale niveau van respectievelijk de individuele instelling naar Belgisch recht of het individuele Belgische bijkantoor van kredietinstellingen naar buitenlands recht. De CBFA verwacht dat grensoverschrijdende transfers van liquiditeiten vanuit instellingen naar Belgisch recht of Belgische bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht naar buitenlandse verbonden partijen zich inschrijven in dit kader. Het voorgaande doet bovendien geen afbreuk aan de bevoegdheden van de CBFA om prudentiële maatregelen te treffen ten aanzien van individuele instellingen gericht op het verbeteren van de liquiditeitspositie of het -beheer mocht dit, o.m. - maar niet uitsluitend - op basis van vermelde « Stress test ratio », noodzakelijk blijken.

De CBFA wenst op dit moment geen kwantitatieve liquiditeitsnormen of -limieten in te voeren en zal bij de eventuele introductie van normen in de toekomst rekening houden met internationale ontwikkelingen in dit verband alsook met de potentiële impact van de invoering van kwantitatieve liquiditeitsnormen op de economische conjunctuurcyclus. De introductie van deze observatieratio's situeert zich in het verlengde van het beleid dat de CBFA sinds de publicatie van circulaire PPB-2006-17-CPB in 2006 in deze materie voert. Het voorgaande betekent niet dat eventuele toekomstige liquiditeitsnormen louter op deze observatieratio's zullen gebaseerd worden.

3. Actualisatie van kwalitatieve vereisten inzake beheer van liquiditeit.

Daarnaast gaat de CBFA over tot een actualisatie van haar kwalitatieve vereisten inzake het beheer van liquiditeitsrisico's op basis van herziene internationale standaarden. Hiertoe zal de CBFA – net zoals de andere leden van het Baselcomité en andere toezichthouders die zich op deze internationale standaard beroepen - de bij circulaire PPB-2006-17-CPB vastgelegde kwalitatieve vereisten inzake het liquiditeitsbeheer van instellingen actualiseren op basis van in september 2008 gepubliceerde internationale normen van het Baselcomité terzake. Deze « Principles for Sound Liquidity Risk

Management and Supervision » vindt U in bijlage CBFA_2009_18-2¹ bij deze circulaire. De CBFA zal vanaf heden de kwalitatieve beoordeling van de adequaatheid van de interne organisatie van het liquiditeitsbeheer baseren op een toezicht van de naleving van deze principes. Deze hernieuwde internationale standaarden gelden als update van de « Sound Practices for Managing Liquidity in Banking Organisations » van het Baselcomité uit februari 2000 die de CBFA tot nog toe als principes hanteerde.

De CBFA verwacht dat kredietinstellingen naar Belgisch recht, Belgische bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht, financiële holdings, vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen vanaf de publicatiedatum van deze circulaire starten met de implementatie van deze beginselen en de CBFA tegen 30 juni 2009 per brief op de hoogte stellen van de mate waarin hun huidige beleidslijnen en -procedures aan de nieuwe beginselen voldoen alsook het tijdschema waarbinnen eventueel noodzakelijke aanpassingen aan het liquiditeitsbeheer zullen verwezenlijkt worden².

4. Intensifiëren van rapportering en verkorten van rapporteringstermijnen.

Ten slotte zal de CBFA de opvolging van de liquiditeitspositie van kredietinstellingen naar Belgisch recht en financiële holdings intensifiëren door de frequentie van de bestaande liquiditeitsrapportering (rapporteringstabellen 90.31-32-33) vanwege deze instellingen op te voeren tot een maandelijkse rapportering en de rapporteringstermijnen te verkorten. De frequentie van de rapportering wordt opgevoerd van kwartaal- of semesterbasis naar een rapportering op maandelijkse basis. Concreet verwacht de CBFA dat kredietinstellingen naar Belgisch recht en financiële holdings de periodieke rapporteringstabellen 90.31, 90.32 en indien van toepassing 90.33 met gedetailleerde informatie over de liquiditeitspositie van de instelling op maandelijkse basis in plaats van op drie- of zesmaandelijkse basis rapporteren. De rapportering betreft telkens de positie op maandeinde na verwerking van alle verrichtingen.

De rapporteringsfrequentie wordt opgedreven voor de rapportering van tabellen 90.31, 90.32 en indien van toepassing 90.33 op zowel vennootschappelijke als geconsolideerde basis. De rapporteringstermijn wordt verkort tot 15 bankwerkdagen na de rapporteringsdatum voor de tabellen 90.31 en 90.32 op vennootschappelijke basis. De rapporteringstermijn wordt verkort tot een maand en 7 kalenderdagen na de rapporteringsdatum voor de tabellen 90.31, 90.32 en 90.33 op geconsolideerde basis voor consoliderende kredietinstellingen naar Belgisch recht en voor financiële holdings.

Zowel het verhogen van de rapporteringfrequentie als de verkorte rapporteringstermijn worden ingevoerd vanaf de rapportering per 30 juni 2009³.

Belgische bijkantoren van kredietinstellingen naar buitenlands recht en vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen blijven tabellen 90.31, 90.32 en indien van toepassing 90.33 op driemaandelijkse basis rapporteren en zijn dus niet onderhevig aan deze wijziging. Evenmin zijn deze instellingen onderworpen aan de verkorting van de rapporteringstermijnen.

In bijlage CBFA_2009_18-4 vindt U het besluit van de CBFA van 28 april 2009 inzake de wijziging van de periodieke rapportering van kredietinstellingen dat bovenvermelde gewijzigde rapporteringsmodaliteiten bekrachtigt.

¹ "Principles for Sound Liquidity Risk Management ", Basel Committee on Banking Supervision, September 2008.

² Concreet betekent dit dat in paragraaf 2.1 van afdeling 2, hoofdstuk 2 van de bijlage bij circulaire PPB-2006-17-CPB van 20 december 2006 de verwijzing naar het Baselcomité document uit februari 2000 dient te worden vervangen door een referentie naar het nieuwe document "Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision" uit september 2008. Naar analogie wordt de opsomming van principes aangaande adequate beheerspraktijken uit paragraaf 2.4 van hoofdstuk 2 uit circulaire PPB-2006-17-CPB van 20 december 2006 vervangen door de in bijlage CBFA_2009_18-3 van voorliggende circulaire geactualiseerde opsomming van kwalitatieve richtlijnen.

³ De CBFA verzoekt consoliderende instellingen die gebruik maken van de in circulaire PPB-2006-17-CPB voorziene optie om intern op groepsbasis gehanteerde liquiditeitsratio's te rapporteren om vanaf de rapportering per 30 juni 2009 tevens de standaardrapportering op geconsolideerde basis (tabellen 90.31, 90.32 en 90.33) op maandelijkse basis te rapporteren aan de CBFA volgens de verkorte rapporteringstermijn (een maand en 7 kalenderdagen na de rapporteringsdatum). De CBFA verzoekt deze instellingen om haar vanaf de rapportering per 30 juni 2009 ook de intern gehanteerde ratio's op maandelijkse basis en volgens de verkorte rapporteringstermijn te bezorgen.

Om de kwaliteitscontrole te ondersteunen zullen tevens een aantal bijkomende validatietests worden ingevoerd voor de liquiditeitsrapportering (tabellen 90.31-33) van alle rapporterende instellingen. Deze bijkomende validatieregels treden in voege vanaf de rapportering per 30 juni 2009. We verwijzen naar de bijlagen van circulaire PPB-2007-3-CPB omtrent de Basel II solvabiliteitsrapportering op de CBFA website voor een geactualiseerd overzicht van de vanaf de rapportering per 30 juni 2009 geldende validatiegerels.

De bepalingen uit voorliggende circulaire brengen een aantal wijzigingen aan het in circulaire PPB-2006-17-CPB geformuleerde beleid aan. Voorliggende circulaire dient dan ook gelezen te worden als een aanvulling bij circulaire PPB-2006-17-CPB. De CBFA plant om de getroffen maatregelen en hun impact te evalueren, een eerste maal in het laatste kwartaal van 2009, in het licht van de economische ontwikkelingen en de evoluties van het internationale overleg tussen toezichthouders over de prudentiële aanpak van het beheer van het liquiditeitsrisico van kredietinstellingen. Op basis van het resultaat van deze evaluatie zal overwogen worden of een coördinatie van de bepalingen inzake liquiditeitsbeheer zich dan opdringt.

Bovenvermelde wijzigingen doen evenwel geen afbreuk aan het feit dat de CBFA verdere geïndividualiseerde prudentiële acties, zoals de dagelijkse opvolging van de liquiditeitsposities van of het opleggen van kwantitatieve liquiditeitslimieten of -normen aan individuele instellingen, kan en zal blijven ondernemen zolang de omstandigheden het vereisen.

Een kopie van deze circulaire wordt naar uw commissaris of uw erkend revisor gestuurd.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

Jean-Paul SERVAIS.

Bijlagen: [CBFA_2009_18-1 / Berekeningswijze CBFA « Stress test ratio ».](#)

[CBFA_2009_18-2 / « Principles for Sound Liquidity Risk Management and Supervision », Basel Committee on Banking Supervision, september 2008.](#)

[CBFA_2009_18-3 / Geactualiseerde opsomming van kwalitatieve richtlijnen voor het liquiditeitsbeheer.](#)

[CBFA_2009_18-4 / Besluit inzake de wijziging van de periodieke rapportering van kredietinstellingen.](#)